

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2824/05
22.02.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Николе Станојевића, Михала Рулића, Звездане Лутовац и Предрага Трифуновића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против тужених Општине Краљево, коју заступа Општински јавни правобранилац, "ББ", чији је пуномоћник БВ, туженог ВВ и ГГ, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене Општине Краљево, изјављене против пресуде Окружног суда у Краљеву Гж. број 1008/05 од 20. 7. 2005. године, у седници већа одржаној 22. 02. 2006. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија првотужене, ПРЕИНАЧУЈЕ пресуда Окружног суда у Краљеву Гж. 1008/05 од 20. 7. 2005. године у ставу изреке под II, тако што се УСВАЈА жалба првотужене, па се ПРЕИНАЧУЈЕ пресуда Општинског суда у Краљеву П. 1988/01 од 5. 5. 2003. године у ставу I и IV изреке, тако што се ОДБИЈА тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се првотужена обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете исплати и то за претрпљене физичке болове износ од 200.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 100.000,00 динара, за умањење животне активности 70.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 5. 5. 2003. године па до исплате, и на име накнаде материјалне штете за негу и помоћ од стране трећег лица износ од 4.000,00 динара са законском затезном каматом од 12. 6. 2001. године па до исплате, на име трошкова лечења износ од 18.750,00 динара, са законском затезном каматом почев од 14. 9. 2000. године па до исплате, као и да му накнади трошкове спора у износу од 119.670,00 динара, све у року од 15 дана од дана пријема пресуде, као НЕОСНОВАН.

Образложење

Пресудом Општинског суда у Краљеву П. 1988/01 од 5. 5. 2003. године у ставу првом изреке првотужена је обавезана да тужиоцу плати на име накнаде нематеријалне штете по основу претрпљених физичких болова износ од 200.000,00 динара, за претрпљени страх 100.000,00 динара, за умањење опште животне активности 70.000,00 динара и због наружености 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 5. 5. 2003. па до исплате, и на име накнаде материјалне штете за негу и помоћ од стране трећег лица износ од 4.000,00 динара са законском затезном каматом од 12. 6. 2001. године до исплате, на име трошкова лечења износ од 18.750,00 динара са законском затезном каматом од 14. 9. 2000. године до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема пресуде и под претњом принудног извршења. У ставу другом изреке пресуде одбијен је тужбени захтев преко досуђеног износа у ставу првом и то по основу накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове за износ од 250.000,00 динара, за претрпљени страх до износа од 150.000,00 динара, за душевне болове због умањења опште животне активности до износа од 100.000,00 динара, за душевне болове због наружености до 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 12. 6. 2001. године до исплате и на име накнаде материјалне штете за негу и помоћ од стране трећег лица за износ још 6.000,00 динара са каматом од 12. 6. 2001. године до исплате, на име трошкова лечења за износ од још 20,00 динара са законском затезном каматом од 14. 9. 2000. године до исплате и на име трошкова набавке лекова за износ 5. 000,00 динара са законском затезном каматом од 14. 9. 2000. године. У ставу трећем изреке пресуде одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезу друго, треће и четвртотужени, да тужиоцу плате на име накнаде штете солидарно са првотуженом Општином Краљево по основу претрпљених физичких болова 250.000,00 динара, за претрпљени страх 150.000,00 динара, за умањење опште животне активности 100.000,00 динара, због наружености 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 12. 6. 2001. године па до исплате и на име материјалне штете на негу и помоћ трећег лица износ од 10.000,00 динара, са законском затезном каматом од 12. 6. 2001. године па до исплате, на име трошкова лечења износ од 18.770,00 динара и на име трошкова набавке лекова износ од 5.000,00 динара, са законском затезном каматом од 14. 9. 2001. године па до исплате, док се по ставу четвртом обавезана ужена општина да тужиоцу на име трошкова спора плати износ од 119. 670,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом извршења.

Решавајући о жалби првотужене изјављеној против те пресуде, Окружни суд у Краљеву је пресудом Гж. 1008/05 од 20. 7. 2005. године у изреци под I преиначио првостепену пресуду у делу изреке у ставу првом који се односи на накнаду штете по основу наружености, тако што је тужбени захтев тужиоца у том делу одбио у целости као неоснован. У изреци пресуде у ставу под II потврдио је првостепену пресуду у преосталом делу става I и у ставу IV изреке, те жалбу првотужену у том делу одбио као неосновану. У ставу под III одбачена је жалба првотужене која се односи на став III изреке првостепене пресуде, као недозвољена.

Против те пресуде Округног суда у Краљеву у ставу под II, првотужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386. ЗПП ("Службени лист СФРЈ" бр. 4/77..."Службени лист СРЈ" бр. 27/92, са свим изменама и допунама) у вези члана 491. став 4. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04), Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку пред првостепеним судом утврђено је, да је на дан 11.5.2000. године, док је тужилац пролазио преко ДД, на њега је одпозади ударио аутомобилчић којим је управљало непознато дете, крећући се по тргу, услед чега је тужилац пао и задобио тешку телесну повреду у виду прелома горњег крајка леве бутне кости. У вези задобијене повреде тужилац је трпео физичке болове и страх одређеног интензитета, а након завршеног лечења код њега је дошло до умањења животне активности у одређеном проценту и до наружености, па је по том основу тражио накнаду нематеријалне штете. Поред тога тужени је тражио и накнаду материјалне штете за негу и помоћ од стране трећег лица и трошкове лечења.

Даље, утврђено је да је Одељење за урбанизам, грађевинарство и стамбено-комуналне делатности првотужене општине Краљево решењем од 3.4.2000. године одобрило друготуженом заузеће јавне површине на наведеном тргу од 15.3. до 15.11.2000 године са правом коришћења 6 аутомобилчића, под условом да се не омета нормалан пролаз пешака, да се не омета рад другим лицима која имају одобрење издато од стране тог органа за привређивање забаве путем забавних аутомобилчића, а одређена је и стартна позиција на аутомобилчићу. Исто одељење под истим условима одобрило и трећетуженом заузеће јавне површине на делу наведеног трга у исте сврхе решењем од 23. 6. 2000. године за период од 1. 5 до 30. 9. 2000. године, са правом коришћења 5 аутомобилчића и са одређеном стартном позицијом, а такође под истим условима одобрило је и четвртотуженом заузеће јавне површине на делу овог трга решењем од 19.5.2000. године за период од 1. 4. 30. 9. 2000. године са правом коришћења 6 аутомобилчића одређеном стартном позицијом. Наведена одобрења су дата на основу Одлуке о комуналном уређењу ("Службени лист Општине Краљево број 10/98). У току 2000. године комунална инспекција првотужене је по службеној дужности вршила инспекцијске контроле заузећа јавне површине на наведеном тргу у више прилика по више основа, па је утврђено да су остали туженици користили јавну површину на наведеном тргу у складу са датим одобрењима.

Код тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови закључују да постоји одговорност првотужене за материјалну и нематеријалну штету коју је тужилац претрпео услед повређивања на наведеном тргу, и да та одговорност произилази из одговорности за стање на јавним површинама као и заузеће истих по њеном одобрењу, сходно Одлуци о комуналном уређењу.

Овакво правно становиште нижестепених судова се по оцени Врховног суда не може као правилно прихватити. На правилно утврђено чињенично стање погрешно је примењено материјално право када су нижестепени судови обавезали првотужену да тужиоцу накнади нематеријалну и материјалну штету насталу његовим повређивањем.

Забрана проузроковања штете је једно од основних начела Закона о облигационим односима. Кршење тог начела, а то значи предузимање поступка којим се другом може проузроковати штета, доводи до заснивања облигационог односа из кога за једну страну произилази право да захтева накнаду штете, а за другу страну произилази обавеза да ту штету накнади. Одредбом члана 154. истог закона, предвиђено је постојање одговарајућих посебних услова за које је везано постојање одговарајућих вида одговорности за проузроковану штету. Тако је у ставу првом предвиђено да, ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, у ставу другом, да за штету од ствари или делатност, од којих потиче повећана опасност штете за околину, одговара се без обзира на кривицу, а у ставу трећем да, за штету без обзира на кривицу одговара се и у другим случајевима предвиђених законом.

У овом случају штета је настала од опасне ствари, јер су аутомобилчићи који су коришћени на наведеном тргу где је тужилац повређен, у покрету представљали опасну ствар. За штету од опасне ствари одговара њен имаоца, а имаоцем ствари сматра се поред сопственика ствари и лице коме је та ствар дата на привремено коришћење, сходно одредби члана 174. и 176. ст.1. ЗОО. Коришћење наведених аутомобилчића на јавном тргу, где се крећу пешаци, представља опасну делатност, па за ту штету постоји одговорност и лица која се том делатношћу баве. У овом случају првотужена се није бавила том делатношћу, нити је била сопственик или корисник аутомобилчића, већ су ту делатност обављали друго, треће и четвртотужени уз одобрење првотужене. Првотужена је осталим туженица одобрење дала у складу са Одлуком о комуналном уређењу ("Службени лист Општине Краљево број 10/98), којом је регулисано заузеће јавних површина, а преко комуналне инспекције у складу са том одлуком вршила је контролу заузећа тих површина и утврдила да се исте користе на дозвољени начин односно у складу са датим одобрењем.

Код таквог стања ствари не постоји одговорност првотужене по принципу објективне одговорности, односно њене одговорност за стање на јавним површинама, јер је до штетног догађаја дошло на делу привремено заузете јавне површине од стране осталих туженика у складу са важећом Одлуком о комуналном уређењу, а коју је првотужена била овлашћена да донесе у смислу члана 113. Устава Републике Србије и члана 2. и 3. Закона о комуналној делатности ("Службени гласник СРС" бр. 16/97 и 42/98 од 18. 11. 1998. године).

Са напред наведених разлога, а на основу члана 395. став 1. ЗПП, Врховни суд је ревизију усвојио и

одлучио као у изреци пресуде.

Председник већа-судија,

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

мз